

آمریکا پشت ناتو ایستاده

دبیرکل ناتو در میانه بحث‌ها درباره ضرورت استقلال نظامی اتحادیه اروپا از آمریکا، با تاکید بر نقش گریزناپذیر آمریکا در تأمین امنیت اروپا و قدرت اقتصادی و نظامی ناتو، گفت که آمریکا تماماً از این ائتلاف حمایت می‌کند. مارک روت، دبیرکل سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) در گفت‌وگویی با خبرگزاری رسمی آلمان (دپ‌آ) با رد کردن ضرورت استقلال دفاعی کامل اتحادیه اروپا از آمریکا گفت: «من کاملاً معتقدم که ایالات متحده به طور کامل از ناتو حمایت می‌کند. هیچ شکی در این باره وجود ندارد.» او با گفتن این که اروپا باید مسئولیت بیشتری برای امنیت خود، از جمله از طریق بالا بردن هزینه‌های دفاعی بر عهده بگیرد، تاکید کرد که این امر باید با ایالات متحده و نه خارج از چارچوب فراآتلانتیک محقق شود. روت، گفت که آمریکا همچنان در اروپا نقش نظامی ایفا خواهد کرد و به اتحادیه اروپا پایبند خواهد ماند.

روسیه دوست واقعی چین است

سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه به خبرگزاری دولتی «تاس» گفت که این کشور در «صورت تشدید تنش در تنگه تایوان» از چین حمایت خواهد کرد. گروه بین‌الملل خبرگزاری فارس؛ به گفته او، حمایت روسیه از چین درباره تایوان «در پیمان خُسن همجواری، حمایت متقابل در حفاظت از وحدت ملی و تمامیت ارضی، تصریح شده است.» لاوروف با اشاره به پیمان خُسن همجواری و همکاری دوستانه بین جمهوری خلق چین و فدراسیون روسیه (FCT) و دیگر توافقات دو کشور گفت که روسیه و چین از «دوستی واقعی و بدون محدودیت» برخوردار هستند. او به تاس گفت: «روسیه تایوان را به عنوان بخش جدایی‌ناپذیر چین به رسمیت می‌شناسد و با استقلال این جزیره به هر شکلی مخالف است.» لاوروف گفت: «تایوان در حال حاضر به عنوان ابزاری برای بازدارندگی نظامی-استراتژیک علیه جمهوری خلق چین استفاده می‌شود...پکن حق دارد از حاکمیت خود دفاع کند.»

پوتین مرد جنگ است

ژلنسکی پیش از سفر به آمریکا به دیدار مارک کارنی نخست‌وزیر کانادا رفت و تاکید کرد: جدیدترین حملات روسیه نشان داد که پوتین به دنبال صلح نیست. «ما صلح می‌خواهیم و او مرد جنگ است.» دیدار روز گذشته (به وقت محلی) ژلنسکی با کارنی در کانادا مربوط به مذاکره برای تأیید دریافت کمک اقتصادی ۲/۵ میلیارد دلاری کانادا (۱/۸۳ میلیارد دلاری آمریکا) است. به گفته مقامات محلی، حمله روز شنبه روسیه به کی‌یف و مناطق اطراف آن نزدیک به ۱۰ ساعت طول کشید و منجر به کشته شدن دست‌کم ۲ نفر و زخمی شدن ۴۴ نفر دیگر از جمله ۲ کودک شد. اولکسی کولبا فرماندار کی‌یف در رسانه‌های اجتماعی اعلام کرد که در نتیجه این حمله، سیستم گرمایش بیش از ۴۰ درصد ساختمان‌های مسکونی پایتخت اوکراین در بحبوحه سرمای شدید، قطع شده است.

یمن حمله کرد. این حملات توانایی تهران در استفاده از آنچه محور مقاومت برای بازدارندگی حملات اسرائیل علیه ایران خوانده می‌شود، فلج کرد. در اکتبر ۲۰۲۴، حملات اسرائیل به تأسیسات موشکی ایران آسیب زد و پدافند هوایی آن را از کار انداخت. در حملات اسرائیل در ژوئن ۲۰۲۵ اسرائیل «عملیات شیر خیزان» شامل حملات هوایی به تأسیسات هسته‌ای و موشک‌های بالستیک ایران و همچنین پایگاه‌های نظامی و مراکز فرماندهی و ترور سیاستمداران، رهبران نظامی و دانشمندان هسته‌ای را آغاز کرد. ایران هم با شلیک موشک و پهپاد به اسرائیل تلافی کرد. اسرائیل با کمک ارتش آمریکا بیشتر این حملات را خنثی کرد. سپس در ۲۲ ژوئن آمریکا با بمب‌افکن‌های B۲ و موشک‌های تاماهاک به‌عنوان بخشی از عملیات «چکش نیمه‌شب» به تأسیسات هسته‌ای ایران حمله کردند. دونالد ترامپ ادعا کرد که این حملات برنامه هسته‌ای ایران را «کاملاً نابود» کرده است. با این حال، ایران احتمالاً ذخایر اورانیوم غنی‌شده خود را پیش از بمباران پراکنده کرده است. اسرائیل و ایران در ۲۴ ژوئن با آتش‌بس موافقت کردند. این آتش‌بس جنگ را متوقف کرد اما اختلاف سیاسی اساسی را حل نشده باقی گذاشت.

▼ عناصر نادر خاکی به سلاح چین تبدیل شدند

تاریخ‌نگاران آینده ممکن است ۲۰۲۵ را سالی ثبت کنند که چین خود را به عنوان ابرقدرتی برابر با آمریکا تثبیت کرد. دهه‌ها بود که واشنگتن از برتری اقتصادی خود، به‌ویژه در امور مالی بین‌المللی، برای پیشبرد اهداف سیاست خارجی خود استفاده کرد. در آوریل ۲۰۲۵ و دوباره در اکتبر، پکن نشان داد که این کشور هم می‌تواند از مزایای اقتصادی خود به‌عنوان سلاح استفاده کند. در این مورد، این مزایا از عناصر نادر خاکی حاصل می‌شود که برای طیف گسترده‌ای از کاربردهای نظامی و صنعتی ضروری هستند. چین سال‌هاست که برای تسلط بر زنجیره تأمین عناصر نادر خاکی تلاش کرده است و حالا حدوداً ۶۰ درصد از استخراج عناصر نادر خاکی جهان و ۹۰ درصد از ظرفیت پالایش آن را کنترل می‌کند. تمایل چین به استفاده از تسلط خود به‌عنوان سلاح، پنهان نبود. در سال ۲۰۱۰، در جریان مناقشه ارضی بر سر جزایر سن‌کاکو (یا دیائو) پکن صادرات عناصر نادر خاکی به ژاپن را محدود کرد. با وجود این هشدار آمریکا هیچ اقدامی برای محافظت از خود انجام نداد. زمانی که ترامپ در ماه آوریل اعمال تعرفه بر چین را افزایش داد، پکن صادرات آهنربا و هفت ماده معدنی نادر خاکی به آمریکا را متوقف کرد. در عرض یک ماه ترامپ از تعرفه‌های خود عقب‌نشینی کرد. در ماه اکتبر، پس از آنکه ترامپ محدودیت‌های بیشتری بر صادرات تراشه‌های نیمه‌هادی پیشرفته و فناوری به چین اعمال کرد، پکن قوانین جدیدی بر صادرات محصولات حاوی عناصر نادر خاکی اعمال کرد. ترامپ که با اختلال بالقوه قابل توجهی در اقتصاد آمریکا مواجه شده بود، اجرایی کردن کنترل بر صادرات را به تعویق انداخت و چندین اقدام دیگر را که با هدف چین در نظر گرفته بود، کنار گذاشت. پکن به‌نوبه خود اجرای قوانین ماه اکتبر را به‌مدت یک سال به تعویق انداخت که نشان می‌دهد تهدید عناصر نادر خاکی همچنان بر آمریکا سایه افکننده است.

▼ دونالد ترامپ سیاست خارجی آمریکا را مختل می‌کند

آیا عمل به وعده خود همیشه کار خوبی است؟ دونالد ترامپ در سال ۲۰۲۴ وعده داد که سیاست خارجی آمریکا را به‌طور کلی تغییر دهد. او حالا می‌تواند بگوید: «وعده‌ها داده شدند، وعده‌ها عملی شدند.» تغییرات ترامپ پیش از روی کار آمدنش آغاز شدند؛ زمانی که تمایل خود به تصاحب گرینلند، تبدیل کانادا به ایالت پنجاه و یکم و کنترل مجدد بر کانال پاناما را اعلام کرد. او در روز تحلیف خود آمریکا را از معاهده پاریس و سازمان جهانی بهداشت خارج کرد، پذیرش پناهجویان را محدود کرد و کارتل‌های مواد مخدر را به‌عنوان سازمان‌های تروریستی خارجی معرفی کرد. او در اوایلین ماه خود در کاخ سفید، آژانس توسعه بین‌المللی آمریکا را تعطیل کرد، بر نظارت مستقل بر آژانس‌های بزرگ فدرال پایان داد، حقوق دستمزد کارمندان دولت را کاهش داد.

او در ۲ آوریل، «روز آزادی» را آغاز کرد و بر اکثر واردات این کشور ۱۰ درصد تعرفه به‌همراه تعرفه‌های اضافی تا ۵۰ درصد برای هر کشور اعمال کرد. ترامپ مدعی شد که اعضای ناتو را متقاعد کرده تا ۵ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را به دفاع اختصاص دهند و به ۸ جنگ خارجی پایان داده است. اما او در پایان دادن به جنگ در اوکراین شکست خورد و ونزوئلا را به تغییر رژیم تهدید کرد. در اوایل این ماه او سند استراتژی امنیت ملی را منتشر کرد تا منطق استراتژیک برای اقدامات خود را نشان دهد. منتقدان ایرادات بسیاری به اقدامات ترامپ گرفته‌اند: تعرفه‌هایش به مشتریان و تولیدکنندگان آمریکایی ضربه زد، طرح صلح اوکراین پاداشی برای حمله روسیه بود، بسیاری از درگیری‌هایی که ادعا می‌کند تمام شده‌اند، هنوز ادامه دارند و کوچک‌سازی بوروکراسی امنیت ملی او، دولت آمریکا را به‌شدت تضعیف کرد. با این حال یک موضوع روشن است: ترامپ به دوران صلح آمریکایی پایان داده است. این واقعیت یادآور اشعار فراموش‌نشده «جونی میچل»، خواننده برجسته کانادایی-آمریکایی است: «شما نمی‌دانید چه چیزی دارید، تا زمانی که از دست برود.»

سال پریهاهو

۱۰ رویداد مهم جهان در سال ۲۰۲۵ که در سال جدید نیز همچنان خبرساز خواهند بود

تشدید کرد، شهرهای اوکراین را بارها مورد هدف قرار داد که منجر به تلفات سنگین غیرنظامیان و آسیب به زیرساخت‌های اصلی این کشور شد. در ماه مارس، روسیه استان کوبسک را که اوکراین در حمله‌ای غافلگیرانه در اوت ۲۰۲۴ تصرف کرده بود، پس گرفت. با این حال پیشرفت‌های روسیه در اوکراین ناچیز بوده است؛ روسیه کنترل خود بر اراضی اوکراین را در سال ۲۰۲۵ کمتر از یک درصد افزایش داد. این دستاوردها با هزینه‌های مهیبی به‌دست آمد. روسیه روزی تقریباً یک هزار سرباز از دست داده است. تلفات اوکراین بسیار کمتر است اما جمعیت این کشور فقط یک‌سوم جمعیت روسیه است. اوکراین در ماه ژوئن با «عملیات تار عنکبوت»، حمله مخفیانه پهپادها به عمق خاک روسیه که پنج پایگاه هوایی را هدف قرار داد، جهان را مبهوت کرد. اما این حمله نتوانست داینامیک اساسی جنگ را تغییر دهد. کارشناسان درباره اینکه روسیه و اوکراین چقدر و تا کی می‌توانند به مبارزه ادامه دهند، بحث می‌کنند اگر چه موقعیت اوکراین به‌نظر متزلزل‌تر به‌نظر می‌رسد. دونالد ترامپ اصرار دارد که کی‌یف «کارت‌های لازم» برای پیروزی را ندارد و همچنان با افزایش حمایت‌های آمریکا مخالف است. اروپا حمایت‌های مالی و نظامی قابل توجهی را برای کی‌یف فراهم می‌کند و اتحادیه اروپا سال ۲۰۲۵ را با توافقی برای اهدای وام ۱۰۵ میلیارد دلاری به کی‌یف به پایان رساند. این وام می‌تواند دوسوم از نیازهای مالی اوکراین را در دو سال آینده فراهم کند. ترامپ تلاش می‌کند ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین را برای پذیرش آتش‌بسی فشار آورد که بسیاری از کارشناسان آن را به‌شدت به‌نفع روسیه می‌دانند. با این حال ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه احتمالاً تا زمانی که آنچه می‌خواهد به‌دست نیاورد تسلیم نخواهد شد.

▼ حمله اسرائیل و آمریکا به تأسیسات هسته‌ای ایران

برخی جنگ‌ها بر حسب سال و برخی دیگر بر حسب روز اندازه‌گیری می‌شوند. رویارویی ایران و اسرائیل در ماه ژوئن در دسته دوم قرار می‌گیرد و اکنون با عنوان جنگ ۱۲ روزه شناخته می‌شود. این درگیری سال‌ها در حال شکل‌گیری بود. اسرائیل مدت‌هاست که جاه‌طلبی‌های هسته‌ای ایران و حمایت از شبه‌نظامیان ضداسرائیلی در سراسر خاورمیانه را یک تهدید موجودیتی می‌بیند. پس از حملات حماس در هفتم اکتبر ۲۰۲۳، اسرائیل به نیروهای نیابتی ایران در لبنان، عراق، سوریه و

است. این جنگ در شهر الفاشر، آخرین سنگر ارتش سودان جنوبی در دارفور که نیروهای پشتیبان سریع پس از ۱۸ ماه محاصره در ماه اکتبر آن را تصرف کردند، مرگبارتر بوده است. خون‌ریزی و اجساد ناشی از سلاخی ساکنان این شهر از فضا هم دیده می‌شد. چشم‌انداز پایان این جنگ داخلی با میانجی‌گری همچنان بسیار کم‌رنگ است و تجزیه با لقلع کشور محتمل.

▼ طرح صلح غزه به میانجی‌گری آمریکا

پس از دو سال جنگ خون‌بار، اسرائیل و حماس در ماه اکتبر با آتش‌بس موافقت کردند. این دومین آتش‌بس سال بود. دولت بایدن در ماه ژانویه برای توافق آتش‌بسی مذاکره کرده بود که کمک‌های بشردوستانه به غزه را افزایش می‌داد، به حماس اجازه می‌داد تا ۳۳ گروهان را آزاد کند و از اسرائیل می‌خواست تا حدوداً ۲ هزار زندانی فلسطینی را آزاد کند. آتش‌بس موقت در اواسط ماه مارس پس از آنکه دو طرف بر سر شرایط تمدید آتش‌بس به توافق نرسیدند، به پایان رسید. دونالد ترامپ نقش محوری را در آتش‌بس ماه اکتبر داشت و قطر، ترکیه و مصر هم به میانجی‌گری کمک کردند. این توافق شامل طرح صلح سه‌مرحله‌ای برای غزه بود: (۱) آتش‌بس فوری با عقب‌نشینی نیروهای ارتش اسرائیل به مرزهای از پیش تعیین‌شده و تبادل گروهان‌ها و زندانیان، (۲) خلع سلاح حماس و اعزام نیروی ثبات بین‌المللی به غزه و (۳) بازسازی حکومت فلسطین و بازسازی غزه. ایالات متحده فاز اول را کامل شده می‌داند با اینکه اسرائیل اصرار دارد تا زمانی که آخرین گروهان اسرائیلی آزاد نشود، وارد مرحله دوم نمی‌شود.

شورای امنیت سازمان ملل در ماه نوامبر طرح صلح غزه را تصویب کرد، اجازه استقرار نیروی ثبات بین‌المللی را صادر کرد و خواستار تأسیس کمیته‌ای فلسطینی برای مدیریت روزمره غزه شد. با این حال رسیدن به صلح پایدار همچنان پیچیده باقی می‌ماند. حماس هیچ نشانه‌ای از خلع سلاح را نشان نمی‌دهد، اسرائیل حملات خود را در غزه از سر گرفته است و هنوز هیچ کشوری رسماً برای اعزام سرباز به نیروی ثبات بین‌المللی متعهد نشده است.

▼ جنگ در اوکراین ادامه دارد

جنگ اوکراین که هم‌اکنون در چهارمین سال خود قرار دارد، در سال ۲۰۲۵ هم به‌طور خستگی‌ناپذیر ادامه داشت. روسیه حملات موشکی و پهپادی خود را